

Veniam autem ad uisiones et reuelationes Domini. Scio hominem in Christo ante annos quatuordecim, siue in corpore nescio siue extra corpus nescio, Deus scit, raptum huiusmodi usque ad tertium caelum. Et scio huiusmodi hominem, siue in corpore siue extra corpus nescio, Deus scit, quoniam raptus est in paradysum et audiuit archana uerba quae non licet hominibus loqui. Pro huiusmodi gloriabor, pro me autem nihil gloriabor nisi in infirmitatibus meis.

1. Quo tempore palam facta est? Consule Theodosio Augusto minore et Cynegio, tunc habitante quodam honorato Tharso, in domum quae fuerat sancti Pauli; angelus per noctem apparens reuelauit ei dicens ut fundamenta domus dissolueret et quod inuenisset palam faceret; haec autem fantasmata esse putauit.

2.1. Tertio autem ueniens, angelus flagellauit eum et coegit eum ut dissolueret fundamentum. Et fodiens inuenit locellum marmoreum in lateribus scriptum; ibi erat Reuelatio sancti Pauli, et gallicole eius in quibus ambulabat docens uerbum Dei. 2. Hic autem uerebatur apperire locellum ipsum, et obtulit eum iudici. Accepto eo iudex, secundum eo quod erat signatum plumbo, misit imperatori Theodosio, timens ne quid aliud esset. Quod acceptum imperator reserauit et inuenit Reuelationem sancti Pauli. Exemplar misit ad Ierosolima, et authenticam retinuit apud se.

3. Qui dum in corpore essem <in> quo raptus sum usque ad tertium caelum, et factum est uerbum Domini <ad> me, dicens: „Loquere populo huic: usque quo delinquetis et apponitis peccatum super peccatum, et temptatis Dominum qui uos fecit? Vos estis filii Dei, opera diaboli facientes in fiducia Christi propter impedimenta

Voi trece acum la viziunile și revelațiile Domnului. Cunosco un om în Cristos, care, acum paisprezece ani, a fost răpit până la al treilea cer (dacă a fost în trup nu știu; dacă a fost fără trup nu știu: Dumnezeu știe). Și știu că omul acesta (dacă a fost în trup sau fără trup, nu știu: Dumnezeu știe) a fost răpit în rai și a auzit cuvinte care nu se pot spune și pe care nu-i este îngăduit unui om să le rostească. Cu un astfel de om mă voi lăuda; dar întrucât mă privește pe mine însumi, nu mă voi lăuda decât cu slăbiciunile mele.¹

[Prolog]

1. Când s-au descoperit toate acestea? Pe vremea consulilor Theodosius Augustus cel Tânăr și Constans, unui notar din Tars, care locuia în fosta casă a sfântului Pavel, i s-a arătat, într-o bună noapte, un înger, spunându-i să dărâme temelia casei și să pună la vedere ceea ce va găsi acolo. Dar el a socotit că are de a face cu niște închipuiri.

2. 1. Venind însă a treia oară, îngerul îl biciui și îl sili să dărâme temelia; și, săpând, găsi o cutie din marmură, scrisă pe margini, în ea se afla *Revelația sfântului Pavel*, precum și sandalele cu care acela umbla de obicei propovăduind cuvântul Domnului. 2. [Notarul] se temu să deschidă cutia și o duse judecătorului. Primind-o, judecătorul o trimise împăratului Theodosius, întrucât avea pecete plumbuită și se temea să nu fie cine știe ce. Cum ajunse în mâinile sale, împăratul o deschise și găsi *Revelația sfântului Pavel*. El trimise o copie la Ierusalim, dar originalul îl păstră pentru sine.

[Creaturile se plâng lui Dumnezeu]

3. Pe când mă aflam în trupul cu care am fost dus la al treilea cer, mi s-a înfățișat cuvântul Domnului grăindu-mi: „Spune poporului acestuia: până când veți cădea în greșală și veți aduna păcat peste păcat² și-L veți ispiti pe Domnul care v-a creat? Deși sunteți fiii lui Dumnezeu, faceți lucrarea diavolului chiar în credința lui

mundi. Memoramini ergo et cognoscite quia omnis creatura seruiens Deo, humanum autem genus solum peccat. Imperat autem omni facturae, et plus quam omnis natura peccat.

4. Multum etenim sol, quod est luminare magnum, interpellauit Dominum, dicens: 'Domine Deus Omnipotens, ego prospicio super impietates et iniustitias hominum; permitte me et faciam eis quae sunt uirtutes meae, ut cognoscant quia tu es solus Deus.' Et facta est uox ad eum dicens: 'Haec omnia noui. Oculus enim meus uidet et auris audit, sed patientia mea sustinet eos dum ad usque conuertentes peniteantur. Sin uero non reuertuntur ad me, omnes ego iudicabo.'

5. Nonnunquam enim luna et stellae interpellauerunt Dominum, dicentes: 'Domine Deus Omnipotens, nobis dedisti potestatem noctis; usque quo respiciemus super impietates et fomicationes et homicidia quas faciunt filii hominum? Permite nobis ut faciamus in eis quae sunt uirtutes nostrae, ut cognoscant quia tu es Deus solus.' Et facta est uox ad eos, dicens: 'Ego omnia agnosco haec, et oculus meus prospicit et auris audit, sed patientia mea sustinet eos dum ad usque conuertantur et paeniteant. Sin uero non reuertuntur ad me, ego eos iudicabo.'

6. 1. Et frequenter etiam mare exclamauit, dicens: 'Domine Deus Omnipotens, intaminauerunt homines sanctum nomen tuum in me; permitte me, exurgam et cooperiam omnem siluam et arbusta et omnem mundum, donec deileam omnes filios hominum a facie tua, ut cognoscant quoniam tu es Deus solus.' Et facta est iterum uox, et dixit: 'Noui omnia. Oculus enim meus uidet cuncta et auris audit, sed patientia mea sustinet eos dum ad usque conuertantur et paeniteant. Sin uero non reuertuntur, ego eos iudicabo.'

2. Nonnunquam et aquae interpellauerunt aduersus filios hominum, dicentes: 'Domine Deus Omnipotens, filii

Cristos, din pricina greutăților lumii. Fiți atenți așadar și luați aminte: toată făptura îl slujește pe Dumnezeu, numai neamul omenesc păcătuiește. El, care stăpânește peste toate făpturile, păcătuiește mai mult decât oricare."

4. Mult s-a rugat de Domnul soarele, care este luminătorul cel mare, zicându-i: „Doamne Dumnezeule Atotputernic, eu mă uit de sus la nelegiuirile și nedreptățile oamenilor; îngăduie și-i voi face să simtă ce putere am, ca să știe că numai Tu, unul, ești Dumnezeu.” Și i s-a arătat un glas care i-a grăit: „Cunosc toate acestea, căci ochiul Meu vede și urechea Mea aude. Dar îi îndur cu răbdare, până când se vor întoarce la Mine și se vor pocăi. Dacă nu se vor întoarce la Mine, îi voi judeca pe toți.”

5. Luna și stelele s-au rugat, și ele, de multe ori Domnului, zicându-i: „Doamne Dumnezeule Atotputernic, nouă ne-ai dat puterea nopții; până când o să tot privim nelegiuirile, desfrânările și omorurile săvârșite de fiii oamenilor? Îngăduie să ne arătăm puterile asupra lor, ca să știe că numai Tu, unul, ești Dumnezeu.” Și li s-a arătat un glas care le-a grăit: „Cunosc toate acestea; ochiul Meu vede și urechea Mea aude. Dar îi vor îndura cu răbdare până când se vor întoarce la Mine și se vor pocăi. Dacă nu se vor întoarce la Mine, îi voi judeca.”

6. 1. Adeseori a strigat și marea, zicând: „Doamne Dumnezeule Atotputernic, oamenii pângărit-au numele Tău sfânt în mine. Îngăduie și mă voi revărsa și voi acoperi toate pădurile, toți copacii, întreaga lume, până când îi voi șterge de la fața Ta pe fiii oamenilor, ca să știe că numai Tu, unul, ești Dumnezeu.” Și din nou s-a arătat glasul acela și a grăit: „Cunosc toate acestea, căci ochiul Meu vede și urechea Mea aude. Dar îi voi îndura cu răbdare până când se vor întoarce la Mine și se vor pocăi. Dacă nu se întorc la Mine, îi voi judeca.”

2. De multe ori și apele au ridicat glasul împotriva fiilor oamenilor, zicând: „Doamne Dumnezeule Atotputernic,

hominum contaminauerunt omnes sanctum nomen tuum.' Et facta est uox, dicens: 'Ego agnosco omnia priusquam fierent. Oculus enim meus uidet et auris audit omnia, sed patientia mea sustinet eos dum ad usque conuertantur. Sin minus, ego iudicabo.'

3. Frequenter etiam et terra exclamauit ad Dominum aduersus filios hominum, dicens: 'Domine Deus Omnipotens, ego super omnem creaturam tuam noceor importunos, fornicationes, adulteria, homicidia, furta, periuria, magia, maleficia hominum et omnia mala quae faciunt; ita ut pater exurgat in filium et filius super patrem, alienigena super alienigenam, ut unusquisque mulierem proximi sui. Pater ascendit super cubile filii sui, et filius similiter ascendit stratum patris sui. Et in his omnibus malis quinauerunt sanctum Iocum tuum qui offerant hostiam nomini tuo. 4. Propterea ego noceor super omnem creaturam, nolens etenim praebere uirtutem meam et fructus meos filiis hominum. Permite mihi et conteram uirtutem fructuum meorum.' Et facta est uox, et dixit: 'Ego omnia noui, et non est qui possit abscondere se a peccato suo. Impietates autem eorum ego agnosco, sed mea sanctitas patitur eos dum adusque conuertantur et paeniteant. Sin uero non reuertuntur ad me, ego eos iudicabo.'

Videte, filii hominum, subdita creatura Deo est, humanum autem genus solum peccat.

7. 1. Propterea ergo, filii hominum, benedicite Dominum Deum incessabiliter omnibus horis et omnibus diebus; magis autem cum occiderit sol. Hac enim hora omnes angeli proficiscuntur ad Dominum adorare eum et offerre opera hominum, quae operatur unusquisque homo a mane usque ad uesperam, siue bona siue mala. 2. Et est quidam angelus qui procedit gaudens de homine quem inhabitat. Cum ergo occiderit sol prima hora noctis,

fiii oamenilor au întinat numele Tău sfânt." Şi s-a arătat un glas şi a grăit: „Cunosc toate acestea, chiar înainte ca ele să se făptuiască. Ochiul Meu vede şi urechea Mea aude. Dar îi voi îndura cu răbdare până când se vor întoarce la Mine. Dacă nu, îi voi judeca.”

3. Adeseori încă şi ţărâna a strigat către Domnul împotriva fiilor oamenilor, zicând: „Doamne Dumnezeu Atotputernic, eu mai mult decât oricare dintre făpturile Tale sunt vătămată de cruzimile, mârşăviile, adulterele, omorurile, hoţiile, minciunile sfruntate, vrăjitoriile şi ticăloşiile oamenilor, precum şi de toate celelalte rele pe care le săvârşesc – până într-acolo încât tatăl ajunge să se ridice împotriva fiului şi fiul împotriva tatălui, străinul împotriva străinului, şi oricine [ajunge] să siluiască nevasta aproapelui. Tatăl se suie în aşternutul fiului, iar fiul, în aşternutul tatălui. Prin toate aceste nelegiuiri cei care aduc jertfă numelui Tău au pângărit lăcaşul Tău sfânt. 4. Din această pricină, eu pătimesc mai mult decât oricare creatură şi nu vreau să le mai dau fiilor oamenilor din vлага şi din roadele mele. Îngăduie şi-mi voi slei puterea rodului. Şi s-a arătat un glas şi a grăit: „Cunosc toate acestea; nu există nimeni care să-şi poată ascunde păcatul. Ştiu toate neleguirile lor, dar îi rabd cu sfinţenie până când se vor întoarce la Mine şi se vor pocăi. Dacă nu se întorc la Mine, îi voi judeca.”

Luaţi aminte, fii ai oamenilor: făpturile I se supun lui Dumnezeu, numai neamul omenesc păcătuieşte.

[Îngerii înfăţişează lui Dumnezeu faptele oamenilor]

7. 1. De aceea, fii ai oamenilor, binecuvântaţi pe Domnul Dumnezeu fără încetare, ceas de ceas şi zi de zi, dar mai cu seamă la asfinţitul soarelui. Fiindcă atunci toţi îngerii merg la Domnul să se închine şi să-I ducă faptele oamenilor, pe care fiecare le săvârşeşte de dimineaţa până seara, atât bune, cât şi rele. 2. Un înger înaintează fericit datorită omului în care sălăşluieşte³. Cum apune soarele, chiar la primul ceas din noapte, precum şi la ceasul

in eadem hora angelus uniuscuiusque populi et uniuscuiusque uiri et mulieris, qui protegunt et conseruant eos, quia imago Dei est homo, similiter etiam et hora matutina, quae est duodecima noctis, omnes occurrunt Deo angeli uirorum et mulierum adorare Deum et offerre omnem operam quam operatus est unusquisque homo, siue bona siue mala. Omni autem die et nocte rationem omnium actorum humani generis offerunt angeli Deo. 3. Vobis ergo dico, filii hominum, benedicite Dominum Deum indeficienter omnibus diebus uitae uestrae.”

8. Statuta ergo hora omnes angeli quicumque gaudens simul in unum procedunt ante Deum, ut occurrant adorare in hora constituta. Et ecce subito facta est hora occursionis, et angeli uenerunt adorare in conspectu Dei, et spiritus processit in occursum eis. Et facta est uox, et dixit: „Vnde aduenistis nostri angeli, referentes pondera nuntii?”

9. 1. Responderunt et dixerunt: „Nos uenimus ab illis qui abrenuntiauerunt mundo huic propter nomen sanctum tuum, oberrantes peregrini et in spelunca petrarum, flentes omnibus horis¹ qui inhabitant terram, et esurientes et sitientes propter nomen tuum, *accinctis lumbis*, habentes in manibus incensa cordis eorum, et orantes et benedicentes omnibus horis, angustiantes et domantes semetipsos, prae ceteris qui habitant in terra flentes et lugentes. Et nos quidem angeli eorum conlugemus eos. Quo ergo tibi placuerit, iube nos ire et ministrare, ne et alii fecerint sed inopes prae caeteris qui sunt in terra.” 2. Et facta est uox Dei ad eos, dicens: „Scitote quoniam uobis huic nunc constituetur mea gratia et meum adiutorium, qui est filius meus dilectissimus; adest eis gubernans eos omni hora; etiam administrans eis nunquam derelinquit eos, quoniam locus eorum habitatio eius est.”

dimineții, adică al doisprezecelea din noapte, îngerii tuturor popoarelor și ai tuturor bărbaților și femeilor, care veghează asupra lor și le poartă de grijă, (întrucât omul este chipul lui Dumnezeu), aleargă la Dumnezeu să I se închine și să-I înfățișeze faptele, bune sau rele, săvârșite de fiecare om⁴. Zi de zi și noapte de noapte, îngerii îi înfățișează lui Dumnezeu catastiful cu toate faptele neamului omenesc. 3. De aceea vă zic vouă, fii ai oamenilor, binecuvântați pe Domnul Dumnezeu fără încetare în toate zilele vieții voastre.

8. Prin urmare, la ceasul hotărât, îngerii pornesc cu toții laolaltă, bucurându-se, către Dumnezeu, ca să I se închine la ora cuvenită.

Și, iată, deodată s-a făcut ceasul înfățișării, iar îngerii au venit să se închine înaintea lui Dumnezeu. Și Duhul [lui Dumnezeu] le-a ieșit în întâmpinare, iar un glas le-a grăit: „De unde veniți, îngerii Mei, încărcăți cu poverile trimișilor?”

9. 1. Ei au răspuns, zicând: „Venim de la cei care au părăsit lumea aceasta pentru numele Tău sfânt: pelerini rătăcitori care viețuiesc în peșteri și varsă lacrimi în fiecare ceas, [mai mult decât ceilalți] locuitori ai pământului, care țin post și însetează pentru numele Tău⁵, *cu mijlocul încins*⁶, ținând în mâini inimile lor în chip de jertfă, rugându-se și binecuvântându-Te în fiecare clipă, nevoindu-se și chinuindu-se pe ei înșiși, plângând și jeluindu-se mai mult decât ceilalți locuitori ai pământului. Noi, îngerii lor, ne jeluim împreună cu ei. Unde-Ți este voia acolo poruncește să mergem și să slujim, pentru ca și alții să devină mai nevoiași decât ceilalți locuitori de pe pământ.” 2. Și li s-a arătat lor glasul lui Dumnezeu, grăindu-le: „Aflați că acum harul și ajutorul din partea Mea se află în Cel care este Fiul Meu preaiubit; El îi călăuzește în fiecare ceas; le dă ajutor fără să-i părăsească niciodată, fiindcă sălașul lor este locuința Lui.”